

Dosarul nr. 2r-306/20

Prima instanță - (Judecătoria Drochia) V. Craveț

Instanța de apel - (Curtea de Apel Bălți) A. Corcenco, D. Corolevschi, D. Stănilă

DECIZIE

1 iulie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Mariana Pitic
Iurie Bejenaru

examinând recursul declarat de Elena Cușnir,
în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Valentina Catlabuga împotriva Elenei Cușnir cu privire la încasarea datoriei,
împotriva încheierii din 28 februarie 2020 a Curții de Apel Bălți, prin care s-a restituit cererea de apel depusă de Elena Cușnir împotriva hotărârii din 13 iulie 2016 a Judecătoriei Drochia,

c o n s t a t ă:

La 25 ianuarie 2016, Valentina Catlabuga a depus cerere de chemare în judecată împotriva Elenei Cușnir cu privire la încasarea datoriei.

Prin hotărârea din 13 iulie 2016 a Judecătoriei Drochia, s-a admis integral cererea de chemare în judecată.

S-a încasat de la Elena Cușnir în beneficiul Valentinei Catlabuga datoria în sumă de 6 300 dolari SUA.

S-a încasat de la Elena Cușnir în beneficiul Valentinei Catlabuga dobânda în sumă de 2 900 dolari SUA.

S-a încasat de la Elena Cușnir în beneficiul Valentinei Catlabuga cheltuielile de judecată în sumă de 3 266,75 de lei.

S-a încasat de la Elena Cușnir în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 5513,52 de lei.

La 11 februarie 2020 Elena Cușnir a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 13 iulie 2016 a Judecătoriei Drochia, solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii, cu remiterea cauzei la rejudecare. Suplimentar apelanta a solicitat scutirea de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel.

Prin încheierea din 28 februarie 2020 a Curții de Apel Bălți, s-a restituit cererea de apel depusă de Elena Cușnir împotriva hotărârii din 13 iulie 2016 a Judecătoriei Drochia, ca fiind depusă tardiv.

La 27 mai 2020, Elena Cușnir a declarat recurs împotriva încheierii din 28 februarie 2020 a Curții de Apel Bălți, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii și restituirea cauzei la rejudecare în instanța de apel, de la etapa primirii cererii de apel.

În motivarea recursului, recurenta a exprimat dezacordul cu încheierea contestată, invocând că este ilegală și neîntemeiată, fiind pasibilă casării în baza art. 369 alin. (2), 425-427 lit. b), 432 alin. (2) lit. a), b) și c) din Codul de procedură civilă.

A indicat că cauza a fost judecată în absența sa, fără să-i fi fost comunicat locul, data și ora ședinței de judecată.

Atât în cererea de chemare în judecată, avizul la somația de plată, încheierile instanței privind acceptarea cererii de chemare în judecată, citații, procese-verbale a ședințelor de judecată, citația publică eliberată de instanță și cea publicată în ziar, domiciliul ei este indicat greșit, în unele cazuri domiciliul este indicat xxxxx, iar în alte cazuri domiciliul este indicat xxxxx. Aceasta în condițiile în care ea nu am avut niciodată domiciliu nici în xxxxx și nici în xxxxx.

Prin adeverința eliberată de IP „Agenția Servicii Publice” nr. ST 0095882 din 31 ianuarie 2020, se adeverește că potrivit Registrului de stat al populației ea, este înregistrată la domiciliu în Republica Moldova, pe adresa xxxxx (adeverința a fost anexată la cererea de apel).

La fel și potrivit adeverinței eliberate de Primăria or. Drochia nr. 211 din 31 ianuarie 2020.

Astfel, având domiciliul în xxxxx ea a fost citată, inclusiv prin citație publică, ca având domiciliul xxxxx.

Prin urmare, recurenta consideră că instanța de apel greșit a concluzionat că la caz termenul de declarare a apelului împotriva hotărârii din 13 iulie 2016 a Judecătoria Drochia a început să curgă la 14 iulie 2016 și a expirat la 12 august 2016, zi de vineri. Or, cauza respectivă în general a fost judecată de instanță în absența sa.

La fel, consideră că instanța de apel greșit a dat o notă critică argumentului său precum că ea a luat cunoștință cu hotărârea contestată la data de 24 ianuarie 2020, fapt confirmat prin consemnarea făcută pe coperta respectivului dosar.

Totodată, instanța greșit a reținut că Judecătoria Drochia i-ar fi expediat copia dispozitivului hotărârii, însoțită de traducere în limba rusă. Or, copia dispozitivului hotărârii Judecătoria Drochia din 13 iulie 2016, însoțită de traducere în limba rusă (f.d.50), nu i-a fost expediată la adresa sa de domiciliu - xxxxx, ci la o altă adresă.

Iar, în aceste condiții, instanța de fond a încălcat în mod evident prevederile art. 6 din CEDO - dreptul la un proces echitabil, art. 26 din Codul de procedură civilă - contradictorialitatea și egalitatea părților în proces, art. 27 din Codul de procedură civilă - disponibilitatea în drepturi a participanților la proces, art. 100 din Codul de procedură civilă - comunicarea actelor de procedură, art. 102 din Codul de procedură civilă - citația și înștiințarea judiciară, art. 104 din Codul de procedură civilă - expedierea citațiilor și înștiințărilor, art. 105 - înmânarea citației și înștiințării și art. 108 din Codul de procedură civilă - citarea publică a pârâtului.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Referitor la termenul de declarare a recursului Colegiul reține următoarele.

Copia încheierii contestate a fost expediată în adresa recurentei, la domiciliul acesteia xxxxx, la 3 martie 2020 (f.d. 73), însă scrisoarea nu a fost reclamată de la poștă (f.d. 74).

Astfel, la materialele dosarului lipsește dovada legală de recepționare a copiei încheierii din 28 februarie 2020 a Curții de Apel Bălți și, din aceste motive, Colegiul consideră că recursul din 25 mai 2020 este declarat în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Examinând recursul declarat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră neîntemeiat și care urmează a fi respins, cu menținerea încheierii contestate, din următoarele motive.

Conform art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

În corespundere cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură or să încheie un ansamblu de acte.

Art. 111 alin. (1-3) din Codul de procedură civilă prevede că, actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța judecătorească.

Termenul de procedură se instituie prin indicarea unei date calendaristice, datei comunicării actului de procedură, a unei perioade sau prin referire la un eveniment viitor și cert că se va produce. În ultimul caz, actul de procedură poate fi efectuat în decursul întregii perioade.

Dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, inclusiv de comunicarea actului de procedură, atunci ziua survenirii evenimentului sau a momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului.

În conformitate cu art. 113 din Codul de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege or stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Conform art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

La caz, din actele dosarului rezultă că dispozitivul hotărârii Judecătoriei Drochia a fost pronunțat la 13 iulie 2016.

Deci, în speță, termenul de declarare a apelului a început să curgă de la 14 iulie 2016, ziua imediat următoare datei pronunțării dispozitivului hotărârii primei instanțe, și a expirat la 12 august 2016, termenul limită pentru depunerea cererii de apel.

Elena Cușnir a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii din 14 iulie 2016 doar la data de 11 februarie 2020, fapt ce denotă depunerea apelului cu încălcarea termenului de declarare, deoarece ea prin lege era obligată să respecte termenul de contestare cu apel de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, condiție ce nu se atestă la caz.

Colegiul notează că totuși, în caz de omiterea a termenului de îndeplinire a unui act de procedură, legiuitorul a prevăzut instituția repunerii în termen, conform art. 116 alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă, care stipulează că, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. Cererea de repunere în termen se depune la instanța judecătorească care efectuează actul de procedură și se examinează în ședință de judecată. Participanților la proces li se comunică locul, data și ora ședinței. Neprezentarea lor însă nu împiedică soluționarea repunerii în termen.

La caz însă este de observat că apelanta Elena Cușnir, în cererea de apel nu a solicitat repunerea în termenul de declarare a apelului, după cum a constatat și instanța de apel, care a considerat necesar să aplice sancțiunea procedurală sub forma restituirii cererii de apel, în corespundere cu art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă.

În astfel de circumstanțe, având în vedere constatarea celor două condiții de la art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, și anume, depunerea apelului în afara termenului legal și omisiunea apelantului de a solicita repunerea în termen, Colegiul conchide că instanța de apel întemeiat a restituit cererea de apel ca fiind depusă cu omiterea termenului de declarare.

În această privință, instanța de apel a explicat cu suficientă putere de convingere că cererea de repunere în termen a instrumentului de atac, în orice caz trebuie să fie exprimată din inițiativa participanților la proces, instanța nefiind îndreptățită, în lipsa unor dispoziții legale exprese, să efectueze din oficiu repunerea în termen, chiar dacă din ansamblul materialului probator administrat la dosar ar rezulta că participanții la proces au avut motive întemeiate de a nu îndeplini în termen actul de procedură.

Deci, în speță este indubitabil că apelanta nu a solicitat repunerea în termen a apelului printr-o cerere formulată în condițiile art. 116 din Codul de procedură civilă, cu indicarea motivelor și probelor, în confirmarea imposibilității depunerii apelului în termenul legal.

Colegiul reține ca fiind neîntemeiate argumentele invocate în recurs, din motiv că cererea de apel a fost depusă în afara termenului legal, iar apelanta nu a solicitat repunerea în termen.

În acest context, instanța de recurs apreciază critic argumentele invocate de Elena Cușnir, deoarece acestea nu constituie temei de admitere a recursului și nu indică la ilegalitatea încheierii atacate.

Astfel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție a concluzionat de a respinge recursul declarat de Elena Cușnir și de a menține încheierea din 28 februarie 2020 a Curții de Apel Bălți.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Elena Cușnir.

Se menține încheierea din 28 februarie 2020 a Curții de Apel Bălți, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Valentina Catlabuga împotriva Elenei Cușnir cu privire la încasarea datoriei.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Mariana Pitica

Iurie Bejenaru